

допомогою певних моделей. Застосовуючи прийом моделювання, аудитори досліджують структурну будову проекту у вигляді сітьових графіків, схем та інших форм представлення інформації комплексно, від початку до кінця. Моделювання структури робіт проекту може проводитися аудитором за декількома сценаріями: моделювання за аналогією; імітаційне моделювання; альтернативне моделювання; моделювання зі зміною окремих параметрів.

Моделювання за аналогією – це моделювання інвестиційного проекту за певним зразком (аналогом), який вже завершився і в результаті проведення пост-аудиту отримав позитивну характеристику. Моделювання за аналогією не повинно перетворюватися у копіювання структури проекту. Може бути запозичена загальна схема, підхід до планування, але основні етапи (види робіт) варто планувати творчо, з врахуванням всіх особливостей інвестиційного проекту.

Імітаційне моделювання – полягає у побудові символічно-графічної моделі, яка відображає уявлення робітників (проектантів) про послідовність окремих етапів проекту. Імітаційне моделювання є елементом контролю ексклюзивних (унікальних) проектів. Альтернативне моделювання – дозволяє виявити концептуальні помилки у проекті, оскільки альтернативна модель будується на іншій організаційній чи методологічній основі.

Моделювання зі зміною окремих параметрів – дозволяє оцінити чутливість інвестиційних проектів при зміні значень окремих параметрів проекту та оцінити характер змін результатів. Методи експертних оцінок належать до неформальних методів і застосовуються у тих випадках, коли неможливо врахувати вплив багатьох факторів через значну складність об'єктів прогнозування. Документальні методичні прийоми застосовуються з метою оцінки достовірності та повноти відображення інформації що стосується операцій з будівельно-монтажних робіт, операцій по придбанню обладнання, модернізації та реконструкції діючих основних засобів у відповідній документації. Камеральні перевірки застосовуються при вивченні якості проектно-кошторисної документації в частині відповідності типовим проектам, кошторисним нормам та розцінкам. Аудитори можуть застосовувати методичні прийоми зустрічної перевірки документів, що знаходяться в банківській установі яка кредитує інвестиційний проект та підприємства, яке виконує капітальні роботи (підприємство-підрядник) на предмет її відповідності.

Після завершення аудиту планово-контрольних розрахунків, перевірки обґрунтованості вибраних клієнтом способів підготовки прогнозів і проектів, аудитори можуть перейти до завершальної стадії роботи – узагальнити та оцінити отримані докази, скласти аудиторський звіт (висновок). Узагальнення результатів аудиту інвестиційних проектів передбачає систематизацію, групування та узагальнення аудиторських доказів та складання аудиторського висновку (звіту). Особливість формування аудиторського висновку щодо оцінки інвестиційних проектів полягає в обов'язковому застереженні майбутніх користувачів про можливість суттєвих відхилень майбутніх фактичних подій і запропонованих прогнозів за проектом. Реалізація результатів аудиту інвестиційних проектів передбачає оцінку заходів щодо поліпшення інвестиційних проектів з точки зору їх відповідності стратегії інвестиційної діяльності підприємства, а також контроль за виконанням прийнятих рішень.

Література: 1. Амеліна О.В., Романенко О.А. Аудит проектів: Навч. посіб./ О.В. Амеліна, О.А. Романенко; За ред. С.В. Мниха. – К.: Київ.нац.торг.-екон. ун-т, 2010. –334 с.

Обнявко А.В.,

*доцент кафедри учета, аудита и статистики
ОИФ УГУФМТ Министерства финансов Украины,
г. Одесса, Украина*

НАПРАВЛЕНИЯ ФОРМИРОВАНИЯ ИНФОРМАЦИОННОЙ МОДЕЛИ ВНУТРЕННЕГО ЭКОНОМИЧЕСКОГО МЕХАНИЗМА ПРЕДПРИЯТИЯ

В ноябре 2010 года в Малайзии состоялся VIII Всемирный конгресс бухгалтеров и аудиторов, на котором был сделан анализ состояния бухгалтерского учета и аудита в мире, а также сформулированы направления их совершенствования на основе концепции устойчивого развития, принятой в большинстве стран мира в качестве стратегического направления развития национальных экономик. Участники конгресса определили роль бухгалтерского учета в этом

процессе, в первую очередь как взаимосвязь (синергию) принципов бухгалтерского учета с принципами устойчивого развития.

Суть данного перехода заключается в расширении спектра информации, включаемой в отчетность: она должна не только содержать показатели, характеризующие финансовое положение и финансовые результаты деятельности организации, но и быть направлена на анализ и оценку натуральных показателей эффективности использования материальных и трудовых ресурсов, информирование пользователей отчетности об уровне социальной ответственности ее собственников и руководителей. При таком подходе в дополнение к чисто стоимостным показателям в интегрированную отчетность нужно обязательно ввести данные, характеризующие состояние использования: товарно-материальных ценностей; трудовых ресурсов; необоротных активов [1]. На наш взгляд, поиски решения указанных проблем затрагивают также такой важный и дискуссионный вопрос, как определение направлений построения информационной модели внутреннего экономического механизма предприятия, четкое и эффективное функционирование которого и предопределяет экономию трудовых, материальных, энергетических, финансовых и иных ресурсов, формирует условия для построения четкой системы материального стимулирования внедрения в практику энергосберегающих технологий, защиты и охраны окружающей среды. Создание эффективного внутреннего экономического механизма является одной из предпосылок существенного повышения эффективности системы управления предприятиями. Принципиальным для создания системы информационного обеспечения функционирования внутреннего экономического механизма предприятия является выбор показателей оценки деятельности внутренних подразделений. Относительно такого выбора сложились два альтернативных подхода.

Первый подход, традиционный, базируется на использовании во взаимоотношениях между внутренними подразделениями элементов рыночных отношений. Сейчас мы являемся свидетелями последней, современной попытки игнорировать отрицательный исторический опыт и внедрить в практику деятельности предприятий Украины и России элементы товарно-денежного механизма (предложения по использованию в предприятиях внутренних и трансфертных цен, в агропредприятиях – чеков и т.п.) [2; 3].

Впервые попытка внедрить рыночные отношения была предпринята еще в 1929-1932 гг., когда производственным цехам выдавались внутривозовские товарно-расчетные чеки, с помощью которых эти цехи осуществляли расчеты за полученные материалы, горючее, запасные части, полуфабрикаты и незавершенные изделия. Второй попыткой внедрения механизма товарно-денежных отношений в внутрипроизводственном управлении была экономическая реформа 1965-1970 гг. (так называемая “косыгинская реформа”), в основе которой была идея развертывания системы «сквозных» экономических показателей предприятия (реализации, прибыли, рентабельности) на уровень производственных подразделений. Обе эти попытки не дали положительных результатов и научная дискуссия по этому поводу прекратилась на долгие годы. После распада СССР в конце 90-х годов XX века Украине и России началась и продолжается новая волна аналогичных попыток, в которых обосновывается целесообразность перенесения в современную практику управления подразделениями предприятиями рыночных отношений, внутренних цен, расчетных чеков, „сквозных” оценочных показателей деятельности подразделений и т.д. Однако исторический опыт убедительно свидетельствует о принципиальной невозможности создать систему „сквозных” показателей, которая органически связывала бы результаты деятельности предприятия и его внутренних подразделений. Ошибка сторонников традиционного подхода – игнорирование того непреложного факта, что предприятие как целостная система и отдельные его подразделения – это разные по целям, свойствам и возможностям системы.

Сторонники второго, более обоснованного подхода считают, что в отличие от предприятия, целью которого является общий совокупный экономический результат в виде прибыли, полученной совместно всеми структурами предприятия, цели отдельных структурных подразделений совсем другие, поэтому их деятельность должна учитываться и оцениваться по совсем иным показателям деятельности [4;5]. Как отмечает профессор Б.И. Валуев, цели производственных подразделений заключаются в том, чтобы, во-первых, выработать определенное количество высококачественной продукции; во-вторых, достичь этой цели с

привлечением оптимальных объемов материальных и трудовых ресурсов, в-третьих, оптимизировать уровень затрат производства. Б.И. Валуев справедливо считает, что такие показатели можно объединить в три группы [4, с. 62-63]. Первая – характеризует результаты производства и включает в себя показатели объема и качества продукции, работ, услуг. Вторая – отображает величину материальных и трудовых ресурсов, которые выделяются цехам из общих ресурсов предприятия для получения материально-вещевых результатов производства. Третья группа показателей – это затраты производства, которые зависят от деятельности цехов.

Эту мысль развивает Р.В. Варичева, которая справедливо считает, что в системе бухгалтерского учета должны отражаться результаты деятельности цехов по таким показателям: результаты производства (объем производства, качество продукции); привлеченные ресурсы (активная часть основных средств, нормированные оборотные средства, численность работающих); затраты на производство (материальные затраты, основная заработная плата, дополнительная заработная плата, отчисления на социальные мероприятия, потери от брака, затраты на содержание и эксплуатацию оборудования) [5, с. 63].

При выборе показателей работы отделов и служб управления предприятия следует выбирать лишь те, которые раскрывают основные, принципиальные стороны их деятельности и, в то же время, исключать показатели, которые повторяются, или же не характеризуют деятельности рассматриваемых подразделений.

Литература: 1. Ложников И.Н. Важнейшие тенденции развития бухгалтерского учета [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://www.ipbmr.ru/?page=vestnik_2011_1_lozhnikov2. 2. Бужимська К. О. Вдосконалення методики ціноутворення в системі внутрішнього економічного механізму підприємств молочної промисловості: Дис... канд. екон. наук: Спец. 08.06.01.– К.: Нац. ун-т харч. технологій, 2005.– 230 с. 3. Грешак М.Г., Гребешкова О.М., Коцюба О.С. Внутрішній економічний механізм підприємства: Навч. посібник / За ред. М.Г. Грешака. – К.: КНЕУ, 2001. – 228 с. 4. Валуев Б.И. О недостаточной связи науки о бухгалтерском учете с проблемами развития целостной системы управления // Економіст. – 2006. – № 12. – С. 58 - 63. 5. Варичева Р.В. Система обліку у внутрішньовиробничому управлінні: досвід впровадження, цільова спрямованість, показники оцінювання діяльності підрозділів // Економіст. – 2010. – № 6. – С. 61-64.

Секція 8. МЕНЕДЖМЕНТ ТА МАРКЕТИНГ У СТАЛОМУ РОЗВИТКУ

*Антонів О.М.,
аспірант Львівської комерційної академії,
м. Львів, Україна*

СТАН РОЗВИТКУ ВИСТАВКОВО-ЯРМАРКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ

Розвиток економіки, глобалізація і ринкова конкуренція роблять необхідним подальший розвиток вітчизняного виставково-ярмаркового бізнесу, який проходить етап свого становлення.

Виставково-ярмаркова діяльність в Україні останніми роками значно активізувалася і перетворилася на окрему галузь економіки. Характерною особливістю сучасного етапу розвитку вітчизняного виставково-ярмаркового бізнесу виступає різко виражена тенденція комерціалізації виставок – в більшості випадків їх організатори ставлять за мету лише отримання прибутку від проведення виставково-ярмаркових заходів. На нашу думку, темпи зміни кількості підприємств виставково-ярмаркової діяльності за досліджуваний період характеризуються значними коливаннями, що пов'язано з приходом на ринок нових компаній і виходом з нього невеликих і непрофесійних організаторів виставок, які не витримали жорстокої конкуренції, а також кризовою ситуацією в країні. Аналізуючи статистичні дані протягом останніх років, найбільша активність на ринку виставково-ярмаркових послуг спостерігалася у 2008 р. У цьому періоді прозвітувало про свою діяльність 127 організаторів виставок і 17 виставкових центрів, що є найвищими показниками за останні роки. Ця динаміка представлена у вигляді діаграми на рис. 1.

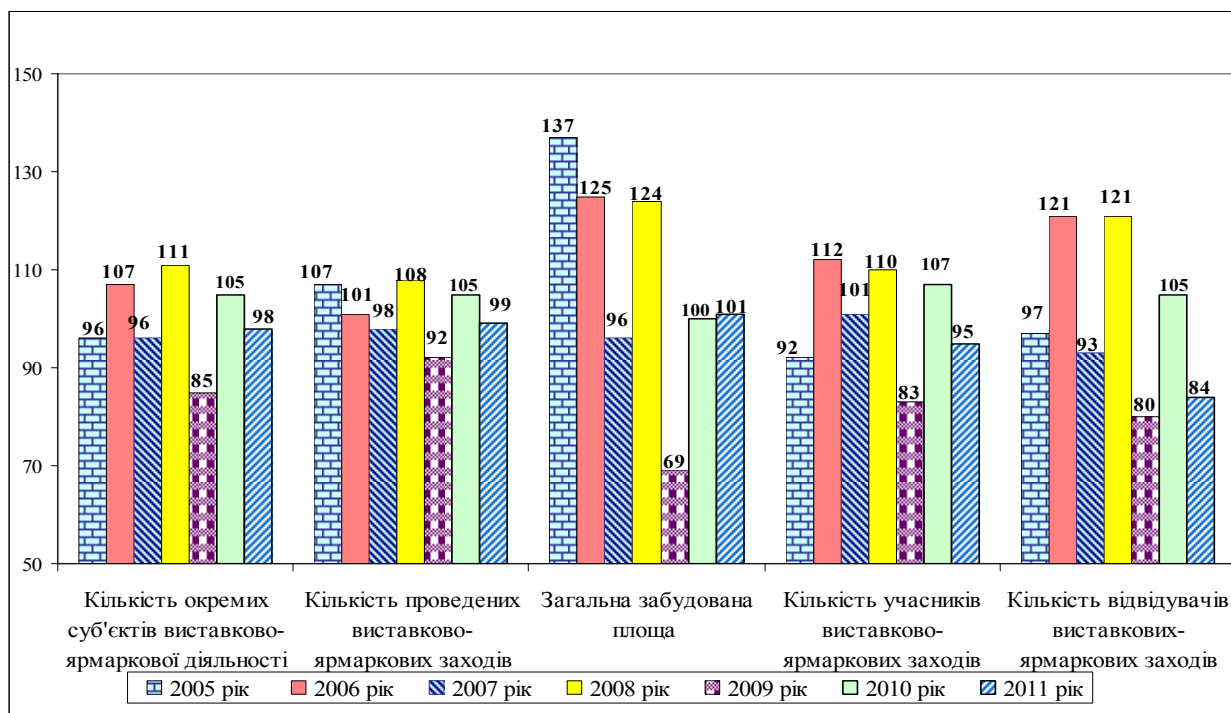

Рис. 1. Динаміка основних показників виставково-ярмаркової діяльності (у % порівнянні з попереднім роком) [1]

Зважаючи на фінансово-економічну кризу у 2009 р. суб'єктів виставково-ярмаркової діяльності, в порівнянні з попередніми роками стало значно менше. Деяким виставковим компаніям довелось припинити своє існування, а відповідно, ці обставини створили сприятливе середовище для тих компаній, що залишилися, вивільнивши простір для розвитку їх діяльності. Важливим є те, що загальна кількість учасників і відвідувачів також має тенденцію до зниження, що може вказувати на зменшення популярності виставково-ярмаркових заходів як ефективної комунікаційної площадки між виробником і покупцем.